

**Шымкент қаласының балалар құқығын қорғау басқармасында
сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау мақсатында жүргізілген
ішкі талдау анықтамасы**

Шымкент қаласы

2026 жылғы 12 қазан

Ішкі талдау объектісінің толық атауы: Шымкент қаласының балалар құқығын қорғау басқармасы (әрі қарай – Басқарма).

Ішкі талдау объектісінің құрылған күні: Шымкент қаласы әкімдігінің 26.03.2026 ж. №1134 қаулысымен құрылған.

Ішкі талдау жүргізуге негіз: Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу қағидалары және Басқарманың 2026 жылғы 6 мамырдағы № 30-н/қ бұйрығы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаудың бағыты: Басқарманың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізетін құрылымдық бөлімшенің лауазымды тұлғалары немесе жұмыс тобының дербес құрамы:

1. М.Кеуенова - Шымкент қаласының балалар құқығын қорғау басқармасының басшысы, топ жетекшісі.

2. Ж.Тогисбекова - Бала құқығын қорғау және мемлекеттік қызмет көрсету бөлімінің бас маманы – топ мүшесі.

3. Ж.Наушабаева - Бала құқығын қорғау және мемлекеттік қызмет көрсету бөлімінің бас маманы – топ мүшесі.

4. С.Субебекова – Әкімшілік-басқару бөлімінің бас маманы – топ мүшесі.

Ішкі талдауға өзге субъектілердің мамандары мен сарапшылар тартылған жоқ.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу мерзімі: 01.07.2026 ж. – 30.09.2026 ж. аралығы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезеңі: 26.03.2026 ж. – 31.12.2026 ж.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге, жұмысты басқаруға, үйлестіруге және жауапкершілікке Басқарманың басшысы М.Кеуенова жауапты болып белгіленген.

Персоналды басқарумен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Басқармада 2 құрылымдық бөлім, 2 бағынысты мекеме бар, олар: «Психологиялық қолдау орталығы» КММ, «Қорғаншылық және қамқоршылық орталығы» КММ.

Басқарманың штат саны – 7 бірлік. Еңбек шартымен жұмыс істейтін қызметкерлер саны – 5.

Басқарманың штат саны – 7 бірлік. Еңбек шартымен жұмыс істейтін қызметкерлер саны – 5.

2026 жылы қызметке қабылдау конкурстарын өткізу барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Бағынысты мекемелердің басшыларын тағайындау конкурс негізінде жүзеге асырылуына байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Ішкі талдау жүргізу барысында Басқарманың және бағынысты мекемелердің қолданыстағы заңнамаға сәйкес жыл сайынғы кірістері мен мүлкі туралы декларацияларды тапсырмау, сондай-ақ заңмен белгіленген тиісті шектеулерді сақтамау фактілері анықталған жоқ.

Мемлекеттік қызметшілердің және бағынысты мекемелер басшыларының жеке істерін тексеру барысында заңбұзушылықтар анықталған жоқ.

Ішкі талдау жүргізу мерзімі аралығында қызметкерлерге сыйлықақы беру мәселесі қаралмаған.

Ішкі талдау жүргізу мерзімі аралығында Басқарма мамандарына қатысты келесі **тәртіптік жазалар қолданылды:**

- Басқарманың бас маманы Ш.Шакеноваға «сөгіс» түріндегі тәртіптік жаза, 11.08.2026 ж. №8 ж/к бұйрық;

- Басқарманың бас маманы Ж.Наушабаеваға «ескерту» түріндегі тәртіптік жаза, 24.08.2026 ж. №19 ж/к бұйрық.

Қызметкерлерді біліктілігін арттыру, қайта даярлау курстарына жіберу мәселелері бойынша іс шаралар болмаған.

Басқарма және бағынысты мекемелер басшыларына қатысты Бас прокуратураның Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі деректер базасы арқылы сұрау салу жүргізіліп, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына байланысты жауаптылыққа тартылған тұлғалар анықталған жоқ.

Мүдделер қақтығысымен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Ішкі талдау барысында Басқарма қызметіне зиян келтіруі мүмкін мүдделер қақтығысының фактілері анықталған жоқ.

Мемлекеттік қызметтер көрсетуге байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Ішкі талдау барысында Басқармада мемлекеттік қызметтер көрсету функциялары бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Рұқсат беру функцияларын жүзеге асырумен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Басқармада рұқсат беру функциялары бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Бақылау функцияларын жүзеге асырумен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Бақылау функциясы:

Баланың құқықтарын қорғау саласындағы мемлекеттік бақылауды жүзеге асыру.

Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңының 52-бабына сәйкес баланың құқықтарын қорғау саласындағы мемлекеттік бақылау баланың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз етуге бағытталған және уәкілетті мемлекеттік органдар мен жергілікті атқарушы органдар тарапынан өз құзыреті шегінде жүзеге асырылады.

Мемлекеттік бақылау барысында балалардың тамақтануына, тұруына, медициналық көмек алуына, білім алуына, тәрбиеленуіне және сауықтырылуына, зорлық-зомбылыққа, қатыгездікке, буллингке (қорқытуға) және т.б. балалар құқығын қорғауға қатысты заңнама талаптарының сақталуы қарастырылады.

Бақылау іс-шараларын жүзеге асыру кезінде тексерулерді тағайындау, жүргізу мерзімдерін сақтау, қажетті құжаттарды зерделеу, анықталған бұзушылықтарды тіркеу және оларды жою жөнінде тиісті шаралар қабылдау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылуға тиіс.

Сонымен қатар, бақылау іс-шараларын жүргізу барысында қызметкерлердің нормативтік құқықтық актілер талаптарын тиісінше білмеуі, тексеру құжаттарын дұрыс рәсімдемеуі, анықталған бұзушылықтарды бағалау кезінде бірізді тәсілдің болмауы немесе бақылау нәтижелерін объективті бағаламауы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындауына ықпал етуі мүмкін.

Осыған байланысты бақылау функцияларын жүзеге асыратын қызметкерлердің заңнаманы қолдану жөніндегі біліктілігін арттыру, бақылау рәсімдерінің ашықтығын қамтамасыз ету және қабылданатын шешімдердің заңдылығына ішкі бақылауды күшейту қажеттілігі туындайды.

Ұсыным: Балалардың құқықтарын қорғау саласындағы мемлекеттік бақылау функциялары жүктелген қызметкерлердің біліктілігін арттыру бойынша оқыту іс-шараларын ұйымдастыру; бақылау іс-шараларын жүргізу кезінде заңнамада белгіленген тәртіп пен мерзімдердің сақталуын қамтамасыз ету; тексеру актілерінің, анықталған бұзушылықтарды жою жөніндегі нұсқамалардың және өзге де құжаттардың дұрыс рәсімделуіне тұрақты бақылау жүргізу; бақылау нәтижелері бойынша қабылданатын шешімдердің негізділігі мен ашықтығын қамтамасыз ету ұсынылады.

Бюджетті жоспарлау, игеру және бөлуге байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

2026 жылы Шымкент қаласының балалар құқығын қорғау басқармасы және қарасты мекемелердің қаржысы жалпы 137 139 000 теңге жоспарланып, оның есеп беру мерзімінде игерілгені 33 940 000 теңге, қалған 103 199 000 теңге ағымдағы жылдың соңына дейін игеріледі.

Жеке және заңды тұлғалармен шарт жасасуға байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Басқармада жеке және заңды тұлғалармен шарт жасасу бойынша жеке функциялары бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ.**

Ішкі талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелерге байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Басқармада талдау объектісінің қызметінен туындайтын өзге де мәселелер бойынша жеке функциялар бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері **анықталған жоқ.**

Жасырын мемлекеттік қызметтерді анықтау:

Басқармада ішкі талдау барысында жасырын мемлекеттік қызметтерді көрсету функциялары анықталған жоқ.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау қорытындылары:

Ішкі талдау нәтижелері бойынша Балалар құқығын қорғау басқармасының қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындауына ықпал етуі мүмкін мынадай тәуекелдер айқындалуы мүмкін:

1. Балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға байланысты өтініштерді қарау және тиісті шаралар қабылдау барысында қызметкерлердің өтініштерді қарау мерзімдерін бұзу, келіп түскен ақпаратты толық әрі объективті зерделеу, анықталған мәселелер бойынша уақтылы шаралар қабылдамау немесе өтініш берушілерге қатысты біркелкі емес тәсіл қолдану ықтималдығы.

2. Балалардың құқықтарының бұзылу фактілері бойынша мемлекеттік органдармен және өзге де ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау барысында ақпарат алмасу мен құжаттарды қарау рәсімдерінің жеткіліксіз реттелуі, жауапты қызметкерлердің міндеттерін тиісінше орындамауы, сондай-ақ қабылданған шешімдердің негізділігі мен орындалуына бақылаудың жеткіліксіздігі салдарынан сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау ықтималдығы.

3. Балаларға қатысты мәліметтермен және олардың жеке деректерімен жұмыс істеу кезінде дербес деректерді қорғау талаптарының сақталмауы, ақпаратқа қол жеткізу тәртібінің бұзылуы немесе қызметтік ақпаратты заңсыз пайдалану тәуекелі.

4. Қызметтік міндеттерді орындау және шешімдер қабылдау барысында мүдделер қақтығысының алдын алу талаптарының сақталмауы немесе қызметтік өкілеттіктерді жеке мүдделер үшін пайдалану ықтималдығы. Аталған тәуекелдердің нақты болуы мен деңгейі ішкі талдау барысында зерделенген құжаттар, рәсімдер және анықталған фактілер негізінде айқындалуға тиіс.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымдар:

1. Балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау, азаматтардың өтініштерін қарау және балалардың құқықтарының бұзылу фактілері бойынша тиісті шаралар қабылдау міндеттері жүктелген қызметкерлердің біліктілігін арттыру бойынша оқыту іс-шараларын ұйымдастыру.

2. Балалардың құқықтарына қатысты өтініштер мен хабарламалардың уақтылы, толық және объективті қаралуын, олар бойынша қабылданған

шешімдердің негізділігін және тиісті шаралардың орындалуын тұрақты бақылауға алу.

3. Балалардың құқықтарының бұзылу фактілері бойынша келіп түскен ақпаратты тіркеу, қарау, құзыретті органдарға жолдау және қабылданған шаралардың нәтижелерін құжаттау тәртібінің сақталуын қамтамасыз ету.

4. Балалардың құқықтарын қорғау мәселелері бойынша мемлекеттік органдармен, білім беру, денсаулық сақтау ұйымдарымен және басқа да мүдделі ұйымдармен ведомствоаралық өзара іс-қимылдың тиімділігін арттыру, жауапты қызметкерлердің міндеттері мен жауапкершілігін нақтылау.

5. Балалардың дербес деректері мен қызметтік ақпаратты қорғау талаптарының сақталуын қамтамасыз ету, қызметкерлерге тиісті түсіндіру және нұсқаулық жұмыстарын жүргізу.

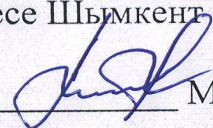
6. Қызметкерлер арасында мүдделер қақтығысының алдын алу, қызметтік өкілеттіктерді жеке мүдделер үшін пайдалануға жол бермеу және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарын сақтау бойынша профилактикалық жұмыстар жүргізу.

7. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелерін белгіленген тәртіппен жария талқылауға ұсыну және заңнама талаптарын сақтай отырып, Басқарманың ресми интернет-ресурсында жариялауды қамтамасыз ету.

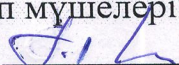
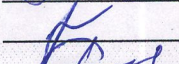
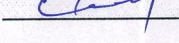
8. Ішкі талдау нәтижесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жағдайда, тәуекелдерге қатысы бар лауазымдардың тізбесін қолданыстағы қағидалардың талаптарына сәйкес қалыптастыру және бекіту.

9. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жоюға, олардың туындауына ықпал ететін себептер мен жағдайларды болдырмауға бағытталған іс-шаралар жоспарын әзірлеп, жауапты орындаушылар мен орындау мерзімдерін белгілеу.

10. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау қорытындылары бойынша берілген ұсынымдардың орындалуын бақылауды ұйымдастыру және олардың орындалу нәтижелері туралы ақпаратты белгіленген тәртіппен тиісті уәкілетті органға немесе Шымкент қаласы әкімінің аппаратына ұсыну.

Топ жетекшісі: М.Кеуенова

Топ мүшелері:

1. Ж.Тогисбекова
2. Ж.Наушабаева
3. С.Субекова